

Vides aizsardzības un
reģionālās attīstības
ministrija

Horizontālais princips "Klimatdrošināšana"

VARAM Klimata pārmaiņu departamenta direktora p.i., Raimonds Kašs

2021. gada 2. decembris

Vides aizsardzības un
reģionālās attīstības
ministrija

HP «Klimatdrošināšana» - ES (I)

Eiropas Parlamenta un Padomes 2021.gada 24.marta Regulas (ES) 2021/523, ar ko izveido programmu *InvestEU un groza Regulu (ES) 2015/2017* 8. panta 6. punkts:

Komisija izstrādā ilgtspējas norādes, kas saskaņā ar Savienības vides un sociālajiem mērķiem un standartiem un pienācīgi ņemot vērā principu "nenodari būtisku kaitējumu", ļauj:

- a) attiecībā uz pielāgošanos klimata pārmaiņām – nodrošināt noturību pret iespējamām nelabvēlīgām klimata pārmaiņu sekām, veicot izvērtējumu par neaizsargātību pret klimata pārmaiņām un riska izvērtējumu, tostarp realizējot attiecīgus pielāgošanās pasākumus, un attiecībā uz seku mazināšanu – izmaksu un ieguvumu analīzē iekļaut siltumnīcefekta gāzu emisiju izmaksas un klimata pārmaiņu seku mazināšanas pasākumu pozitīvo ietekmi;*
- d) noteikt projektus, kas nav saderīgi ar klimata mērķu sasniegšanu;*
- e) sniegt īstenošanas partneriem norādes par 5. punktā paredzēto pārbaudi.*

Vadlīnijas: *Tehniskie norādījumi par infrastruktūras klimatdrošināšanu 2021.–2027. gada periodā*

Vides aizsardzības un
reģionālās attīstības
ministrija

HP «Klimatdrošināšana» - ES (II)

Norādījumi:

- ietver ieteikumus klimatdrošināšanas procesu ieviešanai dalībvalstīs ar nolūku tos integrēt visa līmeņa politikas plānošanas un īstenošanas dokumentos, kas saistīti ar ES fondu ieviešanu;
- atbilst tiesību aktu prasībām, kas reglamentē dažādus ES fondus, proti, InvestEU, Eiropas infrastruktūras savienojšanas instrumentu (EISI), Eiropas Reģionālās attīstības fondu (ERAF), Kohēzijas fondu (KF) un Taisnīgas pārkārtošanās fondu (TPF);
- palīdzēs ES īstenot Eiropas zaļo kursu, izpildīt Eiropas Klimata aktā noteiktās prasības un zaļināt ES izdevumus.

Vides aizsardzības un
reģionālās attīstības
ministrija

HP «Klimatdrošināšana» (I)

Klimatdrošināšana (*climate proofing*) ir process, kurā infrastruktūras projektu izstrādē tiek integrēti klimata pārmaiņu mazināšanas un pielāgošanās klimata pārmaiņām novērtēšanas principi.

Procesa **mērķis** ir novērst infrastruktūras projektu neaizsargātību pret iespējamo klimata pārmaiņu ilgtermiņa ietekmi, vienlaikus nodrošinot, ka tiek ievērots princips «energoefektivitāte pirmajā vietā» un ka projekta rezultātā radītais SEG emisiju līmenis atbilst 2050.gada klimatneitralitātes mērķim.

Vides aizsardzības un
reģionālās attīstības
ministrija

HP «Klimatdrošināšana» (II)

HP «Klimatdrošināšana» piemēro **infrastruktūras** projektiem, kas ietver:

- ēkas;
- dabas risinājumos balstītu infrastruktūru;
- tīkla infrastruktūru (energoinfrastruktūra, transporta infrastruktūra, IKT, ūdensapgādes infrastruktūra);
- atkritumu apsaimniekošanas infrastruktūru;
- citu fizisko infrastruktūru (finanšu, pārtikas, veselības aprūpes, izglītības, pētniecības, civilās aizsardzības);
- citus atbalsttiesīgos infrastruktūras veidus (kultūras mantojums, tūrisms).

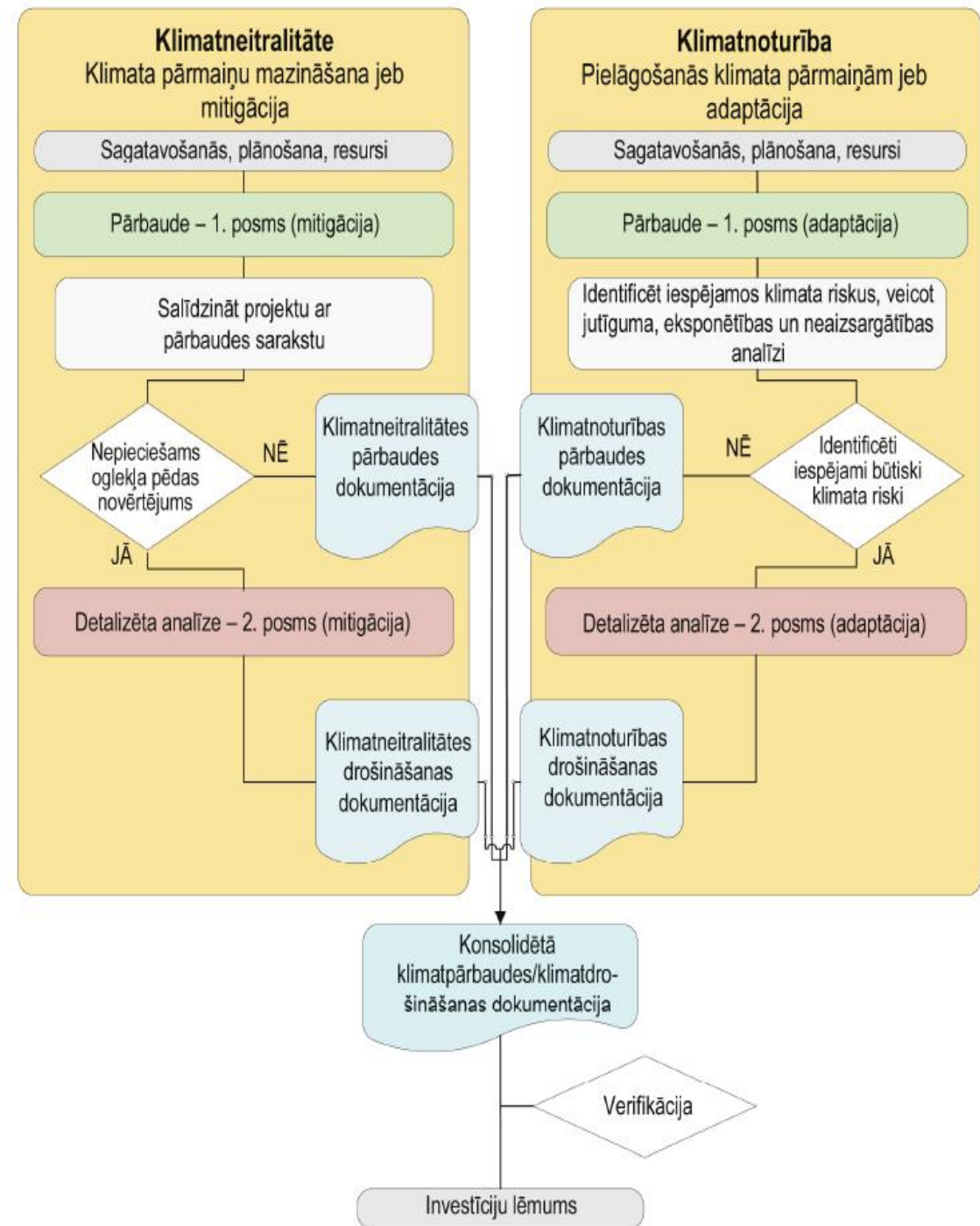

HP «Klimatdrošināšana» process

Klimatdrošināšanas procesu integrē infrastruktūras projektos kā vienu no to izstrādes sastāvdaļām.

Process ir sadalīts **divos pīlāros** (klimatneitralitāte un klimatnoturība) un **divos posmos** (pārbaude un detalizēta analīze*).

* *Vajadzību veikt detalizētu analīzi nosaka pārbaudes posma iznākums.*

Vides aizsardzības un
reģionālās attīstības
ministrija

Klimatneitralitāte

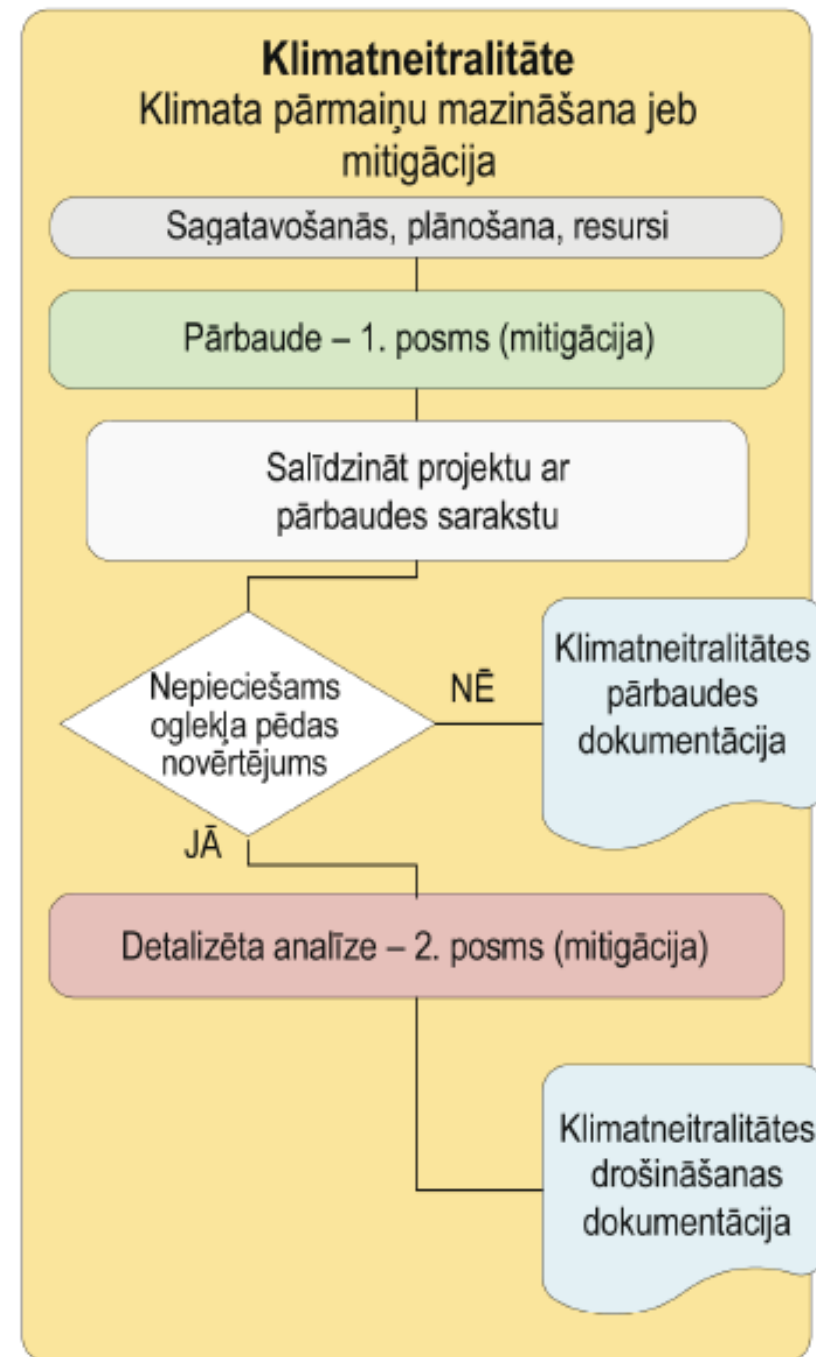
Klimata pārmaiņu mazināšana

1. posms – pārbaude

Veic pārbaudi, vai projektam nepieciešams oglekļa pēdas novērtējums.

2. posms – detalizēta analīze

SEG emisiju aprēķināšana (t CO₂ ekv.) un izmaksu novērtējums (EUR/t CO₂ ekv.), kā arī novērtējums par atbilstību klimata politikas mērķiem uz 2030. un 2050. gadu.

Vides aizsardzības un
reģionālās attīstības
ministrija

Klimatnoturība

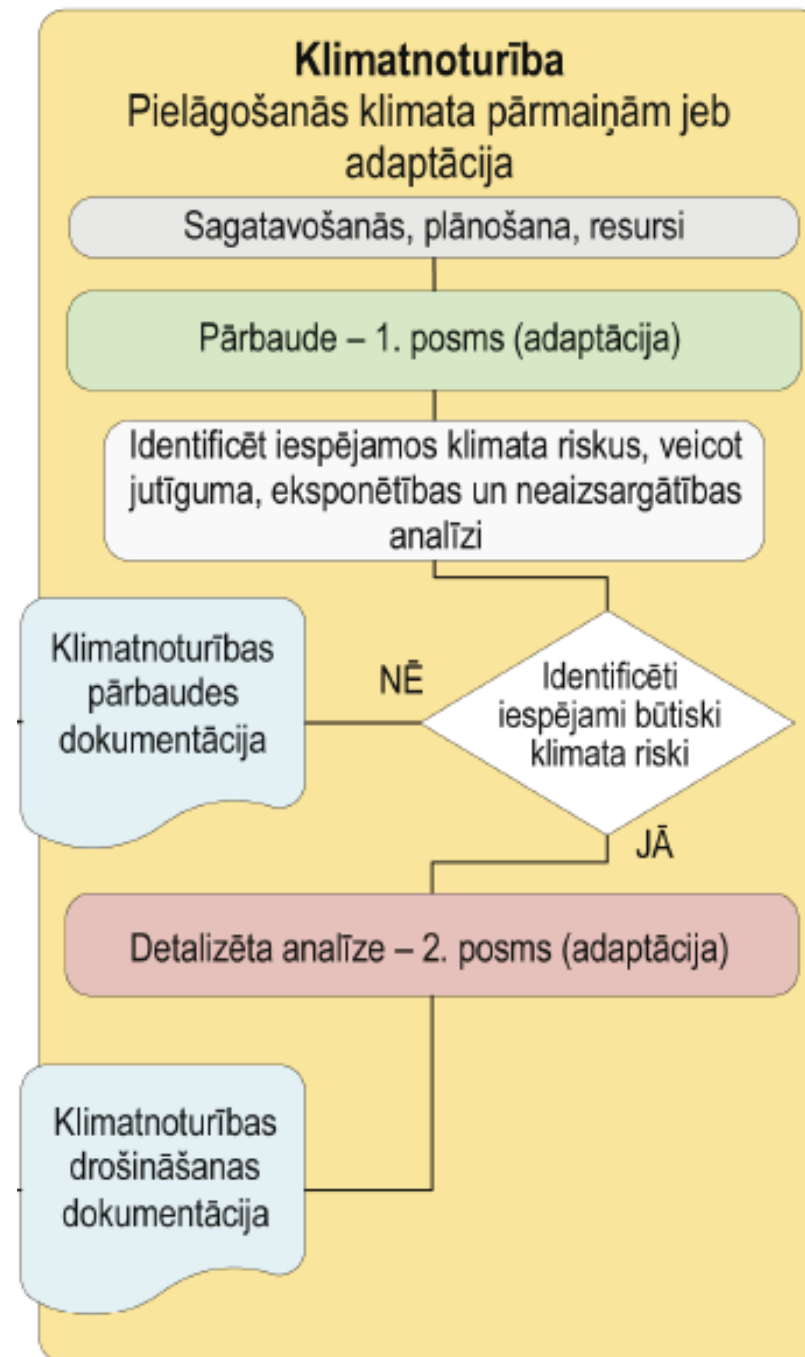
Pielāgošanās klimata pārmaiņām

1. posms – pārbaude

Identificēt iespējamos klimata riskus, veicot jutīguma (*sensitivity*), eksponētības (*exposure*) un ievainojamības (*vulnerability*) analīzi.

2. posms – detalizēta analīze

Klimata risku novērtējums, tai skaitā varbūtības un ietekmes analīzi

Vides aizsardzības un
reģionālās attīstības
ministrija

HP «Klimatdrošināšana» - LV

VARAM

- Latvijas politikas plānošanas dokumentu, tiesību aktu, vadlīniju un metodiku identificēšanu, kas attiecināms uz HP "Klimatdrošināšana" ieviešanu
- izstrādā metodiku HP „Klimatdrošināšana” novērtēšanai
- specifisko atbalsta mērķu (SAM) novērtēšana atbilstībai ar HP «Klimatdrošināšana»
- vadlīniju HP «Klimatdrošināšana» pārbaudei un detalizētai analīzei sagatavošana, kādā veidā atbildīgās iestādes veic atbilstošajiem SAM pašnovērtējumu attiecībā uz abiem pīlariem (klimatneitralitāte un klimatnoturība)

Vides aizsardzības un
reģionālās attīstības
ministrija

Paldies par uzmanību!